ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
F. G. JACOBS
της 9ης Ιουνίου 1994 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Η προσφεύγουσα της κύριας δίκης (Neckermann Versand AG, στο εξής: Neckermann) εκμεταλλεύεται καθ' όλη την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας πλήθος μεγάλων καταστημάτων και άλλων εμπορικών επιχειρήσεων λιανικής πωλήσεως, ιδίως δε πραγματοποιεί συναλλαγές δι' αλληλογραφίας. Για τους σκοπούς αυτούς εισάγει, μεταξύ άλλων, υφάσματα.

2. Το 1988 και 1989 η Neckermann εισήγαγε είδη ενδύσεως τα οποία δήλωσε ως πιτζάμες. Η καθής τελωνειακή αρχή (Hauptzollamt Frankfurt am Main-Ost) αποφάσισε, μετά σχετική έκθεση ελεγκτών, ότι τα εν λόγω εμπορεύματα έπρεπε να είχαν καταταγεί ως ενδύματα για το άνω μέρος του σώματος και παντελόνια, σε μια περίπτωση δε ως ένα σύνολο. Επειδή η κατάταξη αυτή συνεπαγόταν εφαρμογή υψηλότερου δασμολογικού συντελεστή, η τελωνειακή αρχή απαίτησε την καταβολή προσθέτων δασμών. Η τελωνειακή αρχή στήριξε εν μέρει την άποψή της στην αναλογική εφαρμογή δύο κανονισμών της Επιτροπής σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη ορισμένων εμπορευμάτων [κανονισμοί (ΕΟΚ) 548/89 [1] και 812/89 [2] της Επιτροπής], οι οποίοι όριζαν ότι ορισμένα ενδύματα δεν μπορούσαν να καταταγούν στα νυχτικά διότι δεν ήταν δυνατόν να προσδιοριστεί σαφώς ότι προορίζονταν να φορεθούν αποκλειστικά ως ένδυμα νυκτός.

3. Η Neckermann προσέβαλε την απόφαση ανακατατάξεως των εμπορευμάτων ενώπιον του Hessisches Finanzgericht, το οποίο ζήτησε την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως επί των κάτωθι ερωτημάτων:

«1) Πρέπει η κλάση 6108 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι ως πιτζάμες πρέπει να θεωρούνται μόνον οι συνδυασμοί εκείνοι δύο πλεκτών ενδυμάτων οι οποίοι, λόγω της εξωτερικής εμφανίσεώς τους, προορίζονται να φοριούνται αποκλειστικώς στο κρεβάτι;

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η αγγλική.

1 — ΕΕ 1989, L 60, σ. 31.
2 — ΕΕ 1989, L 86, σ. 25.

2) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο ερώτημα:

Αρκεί μόνο να υπάρχει η δυνατότητα, σύμφωνα με την γενικώς επικρατούσα στο οικείο κράτος μέλος της ΕΟΚ κατά το χρονικό σημείο του εκτελωνισμού συναλλακτική αντίληψη, ο συνδυασμός αυτού του είδους, εν πάση περιπτώσει, να χρησιμοποιείται και στο κρεβάτι, προκειμένου αυτός να κατατάσσεται ως πιτζάμα π.χ. στον κωδικό αριθμό 6108 3190 0000;»

4. Η Συνδυασμένη Ονοματολογία του Κοινού Δασμολογίου καθορίστηκε στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη Δασμολογική και Στατιστική Ονοματολογία και το Κοινό Δασμολόγιο [3]. Βάσει του άρθρου 12 του εν λόγω κανονισμού, η Επιτροπή εκδίδει κάθε χρόνο κανονισμό που περιλαμβάνει «πλήρες το κείμενο της Συνδυασμένης Ονοματολογίας με τους αντίστοιχους αυτόνομους και συμβατικούς δασμούς του Κοινού Δασμολογίου, όπως αυτή προκύπτει από τα μέτρα που θεσπίζονται από το Συμβούλιο ή από την Επιτροπή». Την περίοδο κατά την οποία έλαβαν χώρα οι επίδικες εισαγωγές, τα ισχύοντα κείμενα της Συνδυασμένης Ονοματολογίας περιείχοντο στον αρχικό κανονισμό 2658/87 και στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) 3174/88 της Επιτροπής, της 21ης Σεπτεμβρίου 1988 [4].

3 — ΕΕ 1987, L 256, σ. 1.
4 — ΕΕ 1988, L 298, σ. 1.

5. Η διατύπωση της κλάσεως 6108 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας ήταν η ίδια και στους δύο κανονισμούς. Παραθέτω το κρίσιμο τμήμα:

«6108Κομπινεζόν ή μεσοφόρια, μισά μεσοφόρια, σλιπ, νυχτικά, πιτζάμες, ελαφρές ρόμπες για το σπίτι (νεγκλιζέ), ρόμπες λουτρού, ρόμπες δωματίου και παρόμοια είδη από πλεκτό, για γυναίκες ή κορίτσια:

— Κομπινεζόν ή μεσοφόρια και μισά μεσοφόρια:

(...)

— Σλιπ και κιλότες:

(...)

— Νυχτικά και πιτζάμες:

6108 31 — Από βαμβάκι:

6108 31 10 — Νυχτικά

6108 31 90 — Πιτζάμες

6108 32 — Από συνθετικές ή τεχνητές ίνες:

— Από συνθετικές ίνες:

6108 32 11 — Νυχτικά

6108 32 19 — Πιτζάμες

6108 32 90 — Από τεχνητές ίνες

6108 34 00 — Από άλλες υφαντικές ύλες.»

6. Κατά την άποψή μου, η απάντηση στα ερωτήματα που υπέβαλε το Hessisches Finanzgericht δεν παρουσιάζει δυσχέρειες. Τα ουσιώδη στοιχεία πρέπει να αναζητηθούν στις παρατηρήσεις της Επιτροπής.

7. Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, αποτελεί πάγια νομολογία του Δικαστηρίου ότι το αποφασιστικό κριτήριο για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων πρέπει γενικά να αναζητείται στα αντικειμενικά τους χαρακτηριστικά και ιδιότητες, όπως ορίζονται από τη διατύπωση της κλάσεως του Κοινού Δασμολογίου και των σημειώσεων επί των τμημάτων ή των κεφαλαίων [5].

8. Η δασμολογική κλάση 6108 αναφέρεται σε «(...) πιτζάμες (...) από πλεκτό, για γυναίκες ή κορίτσια». Σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική, οι πιτζάμες αποτελούν ενδύματα προοριζόμενα να φοριούνται στο κρεβάτι. Το ζήτημα που κατ' ουσίαν ανακύπτει στην παρούσα δίκη είναι εάν ένα ένδυμα, για να χαρακτηριστεί ως πιτζάμα, πρέπει να προορίζεται να φοριέται αποκλειστικά και μόνο στο κρεβάτι ή εάν αρκεί αυτό να αποτελεί τον κύριο προορισμό του ενδύματος.

9. Όπως επισημαίνει η Επιτροπή, οι επεξηγηματικές σημειώσεις του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας μπορούν να χρησιμεύσουν ως βοήθημα για την ερμηνεία της Συνδυασμένης Ονοματολογίας [6]. Μπορεί επίσης να γίνει αναφορά στις επεξηγηματικές σημειώσεις της Συνδυασμένης Ονοματολογίας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

10. Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, μολονότι οι επεξηγηματικές σημειώσεις του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας δεν περιέχουν ρητώς κανένα ορισμό του όρου «πιτζάμες»,

5 — Βλ., π.χ., απόφαση της 1ης Ιουλίου 1982, 145/81, Hauptzollamt Hamburg-Jonas κατά Wünsche (Συλλογή 1982, σ. 2493, σκέψη 12).

6 — Απόφαση της 18ης Σεπτεμβρίου 1990, 265/89, Vismans Nederland (Συλλογή 1990, σ. I-3411, σκέψη 18).

οι σημειώσεις επί της ερμηνείας του όρου «φόρμες αθλητικές» στην κλάση 6112 μπορούν να εφαρμοστούν κατ' αναλογία. Σύμφωνα με τις επεξηγηματικές σημειώσεις, η κλάση αυτή περιλαμβάνει:

«Φόρμες αθλητικές (...) για τις οποίες, λόγω της γενικής τους εμφανίσεως και της φύσεως του υφάσματός τους, καθίσταται εμφανές ότι προορίζονται να φοριούνται αποκλειστικά ή κυρίως στο πλαίσιο αθλητικών δραστηριοτήτων.»

Η Επιτροπή παρατηρεί ότι, εάν η διατύπωση αυτή εφαρμοστεί κατ' αναλογία, είναι δυνατή η εξαγωγή του συμπεράσματος ότι οι πιτζάμες είναι ενδύματα για τα οποία, λόγω της γενικής τους εμφανίσεως και της φύσεως του υφάσματός τους, καθίσταται εμφανές ότι προορίζονται να φοριούνται αποκλειστικώς ή κυρίως στο κρεβάτι.

11. Κατά την Επιτροπή, ο εν λόγω ορισμός των πιτζαμών επιβεβαιώνεται από διαφόρους κανονισμούς δασμολογικής κατατάξεως που έχει εκδώσει η Επιτροπή, ιδίως τον κανονισμό (ΕΟΚ) 893/93 [7], όπου διαλαμβάνεται (σε παράρτημα) ότι ορισμένα εμπορεύματα δεν μπορούν να καταταγούν ως πιτζάμες διότι δεν προορίζονται να φοριούνται αποκλειστικώς ή κυρίως ως ένδυμα νυκτός.

12. Επιπλέον, η Επιτροπή Δασμολογικής και Στατιστικής Ονοματολογίας της Επιτροπής (τομέας υφασμάτων) αποφάσισε, κατά τις συνεδριάσεις της στις 12 και 13 Οκτωβρίου 1993, να εισαγάγει παρόμοιο ορισμό των πιτζαμών στις επεξηγηματικές σημειώσεις σχετικά με τη Συνδυασμένη Ονοματολογία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η σημείωση επί της δασμολογικής κλάσεως 6108 ορίζει σήμερα ότι η κλάση αφορά τις πλεκτές πιτζάμες για γυναίκες ή κορίτσια, οι οποίες, λόγω της γενικής εμφανίσεώς τους και της φύσεως του υφάσματός τους, καθιστούν εμφανές ότι προορίζονται να φοριούνται αποκλειστικώς ή κυρίως ως ενδύματα νυκτός. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η τροποποίηση της επεξηγηματικής σημειώσεως είναι καθαρά δηλωτικού χαρακτήρα· δεν μεταβάλλει τη νομοθεσία, αλλ' απλώς διευκρινίζει την υφιστάμενη νομοθετική άποψη και αποτελεί, έτσι, βοήθημα για την ερμηνεία, το οποίο είναι πρόσφορο ακόμη και όσον αφορά την κατάταξη εμπορευμάτων εισαχθέντων το 1988 και το 1989.

13. Συμφωνώ απολύτως με τις παρατηρήσεις της Επιτροπής, όπως τις εξέθεσα συνοπτικά ανωτέρω, και θεωρώ επομένως ότι η διατύπωση «πιτζάμες (...) για γυναίκες ή κορίτσια» στην κλάση 6108 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι αφορά ενδύματα για τα οποία, λόγω της γενικής εμφανίσεώς τους και της φύσεως του υφάσματός τους, καθίσταται εμφανές ότι προορίζονται να φοριούνται αποκλειστικώς ή κυρίως στο κρεβάτι.

7 — ΕΕ 1993, L 93, σ. 5.

14. Υπάρχει ένα τελευταίο σημείο γενικού ενδιαφέροντος το οποίο αξίζει ίσως να εξεταστεί. Με το ερώτημα 2 το εθνικό δικαστήριο αναφέρεται στη δυνατότητα κατατάξεως εμπορευμάτων βάσει των γενικώς αποδεκτών συναλλακτικών αντιλήψεων εντός του κράτους μέλους στο οποίο εισάγονται. Αυτό φαίνεται να συνεπάγεται ότι η κατάταξη των εμπορευμάτων μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με το σημείο εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας. Είναι επί παραδείγματι δυνατόν ένα ένδυμα να μπορεί, ως αποτέλεσμα κλιματικών και πολιτισμικών διαφορών μεταξύ κρατών μελών, να θεωρείται σε μία χώρα ότι προορίζεται να φοριέται εκτός οικίας, ενώ σε άλλη χώρα να προορίζεται να φοριέται στο κρεβάτι. Ωστόσο, η αληθής έννοια του Κοινού Δασμολογίου συνεπάγεται ότι τα εισαγόμενα εντός της Κοινότητας εμπορεύματα πρέπει να υπόκεινται στον ίδιο δασμολογικό συντελεστή σε οποιοδήποτε κράτος μέλος και αν πραγματοποιείται η εισαγωγή. Είναι ως εκ τούτου σημαντικό να αποφεύγεται, κατά την ερμηνεία των δασμολογικών κλάσεων της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, η χρησιμοποίηση οποιωνδήποτε κριτηρίων τα οποία μπορούν να οδηγήσουν σε διαφορετική κατάταξη των εμπορευμάτων ανάλογα με τη χώρα στην οποία εισάγονται. Στην υπό κρίση υπόθεση, επί παραδείγματι, ο προορισμός του ενδύματος να φοριέται στο κρεβάτι πρέπει να εκτιμηθεί υπό το φως των συνθηκών όχι μόνον ενός κράτους μέλους, αλλά της Κοινότητας ως συνόλου. Προφανώς μια τέτοια εκτίμηση μπορεί να είναι στην πράξη δυσχερής για τις εθνικές αρχές, πλην όμως αξίζει να τονιστεί ότι πρέπει να γίνεται η προσπάθεια.

Συμπέρασμα

15. Επομένως, φρονώ ότι στα ερωτήματα που υποβλήθηκαν στο Δικαστήριο από το Hessisches Finanzgericht πρέπει να δοθεί η εξής απάντηση:

Η φράση «πιτζάμες (...) για γυναίκες ή κορίτσια» στη δασμολογική κλάση 6108 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας, όπως είχε στο παράρτημα 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου και στο παράρτημα 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 3174/88 της Επιτροπής, πρέπει να ερμηνεύεται υπό την έννοια ότι αφορά ενδύματα για τα οποία, λόγω της γενικής εμφανίσεώς τους και της φύσεως του υφάσματός τους, καθίσταται εμφανές ότι προορίζονται να φοριούνται αποκλειστικώς ή κυρίως στο κρεβάτι.